

EGALITATEA ȘI IDENTITATEA DE GEN

Indexul Egalității de Gen

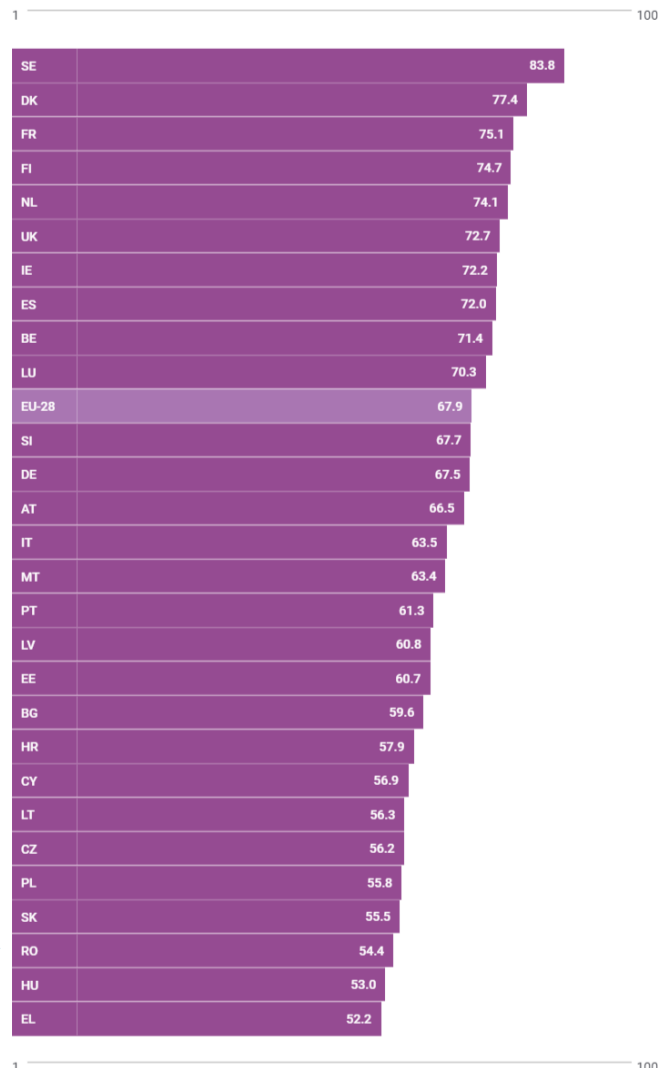
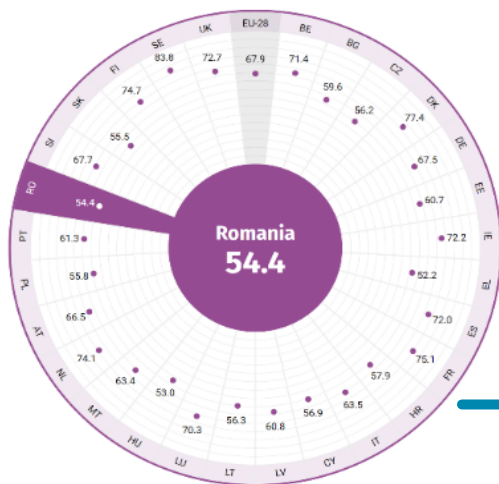
Indexul Egalității de Gen este un instrument important de elaborare a politicilor pentru a măsura progresul egalității de gen în UE în timp. În fiecare an, indexul acordă UE și statelor membre un scor de la 1 la 100. Un scor de 100 ar însemna că o țară a atins deplina egalitate între femei și bărbați.

[\(Romania | 2019 | Gender Equality Index | European Institute for Gender Equality | europa.eu\)](#)

Scorurile se bazează pe decalajele dintre femei și bărbați și nivelurile de realizare din șase domenii principale: job, bani, cunoștințe, timp, putere și sănătate și subdomeniile lor. Indexul are, de asemenea, două domenii suplimentare: violența împotriva femeilor și inegalitățile care se intersectează.

Indexul oferă vizibilitate domeniilor care necesită îmbunătățiri și sprijină factorii de decizie politică să elaboreze măsuri mai eficiente pentru egalitatea de gen.

România se află pe locul 26, urmată doar de Ungaria și Grecia, iar pe primele trei locuri sunt Suedia, Danemarca și Franța.

ÎNTREBĂRI FRECVENTE ȘI RĂSPUNSURI

1. Cum impactează egalitatea de gen sănătatea?

Normele și stereotipurile de gen afectează expunerea și vulnerabilitatea persoanelor de genuri diferite la anumite riscuri pentru sănătate, capacitatea lor de a accesa serviciile de sănătate și modul în care sistemele de sănătate răspund nevoilor lor. Relațiile inegale de putere de gen și normele și stereotipurile de gen afectează sănătatea și bunăstarea oamenilor.

Normele, rolurile și relațiile de gen echitabile ar îmbunătăți profund rezultatele în materie de sănătate pentru toate genurile. Acolo unde există egalitate de gen, toate persoanele au aceleași oportunități de a accesa și de a beneficia de resurse sociale și economice, cum ar fi sistemul de sănătate, serviciile, legile și politicile.

[\(sexual-gender-diversity-faq.pdf \(who.int\)\)](#)

2. Ce este genul?

Fiecare societate are idei diferite despre modul în care oamenii ar trebui să se comporte, să arate sau să se îmbrace, în funcție de corpul lor. „Genul” este cuvântul folosit pentru ideile construite social despre comportamentul, acțiunile și rolurile oamenilor în raport cu conceptele de „masculinitate” și „femininitate”. [\(What is gender? – Brook\)](#)

3. Ce este identitatea de gen?

Identitatea de gen se referă la o experiență personală profundă, care poate sau nu să corespundă cu sexul atribuit la naștere. Această experiență include felul personal și intim în care persoana își percepe corpul, precum și alte exprimări ale genului, cum ar fi modalitatea de a se îmbrăca, de a vorbi, de a se comporta. Identitatea de gen există pe un spectru, nu se limitează neapărat la o identitate complet masculină sau complet feminină.

[\(sexual-gender-diversity-faq.pdf \(who.int\)\)](#)

Multe persoane folosesc termenii sex și gen interșanjabil, dar ei reprezintă două caracteristici separate. Sexul se referă la trăsăturile biologice, cum ar fi organele genitale, organele reproductive interne, cromozomii și hormonii. Sexul se atribuie la naștere, pe baza organelor genitale. Genul este o colecție de idei construite social despre comportamentul, acțiunile și rolurile oamenilor în raport cu conceptele de „masculinitate” și „femininitate”. Sentimentele și convingerile interne pe care le are o persoană despre genul său reprezintă identitatea sa de gen, care este posibil să nu coincidă cu sexul atribuit la naștere. [\(What is the difference between sex and gender? – Brook\)](#)

4. Cum influențează egalitatea de gen calitatea vieții?

Dacă există egalitate de gen, atunci bărbații și femeile au aceleași oportunități de a accesa și de a beneficia de resurse sociale și economice, cum ar fi serviciile de sănătate, legile și politicile. Relațiile inegale de putere de gen și normele și stereotipurile de gen afectează sănătatea și bunăstarea femeilor și bărbaților în mai multe moduri diferite. Mai mult, normele și stereotipurile de gen expun femeile și bărbații la diferite niveluri de vulnerabilitate la factorii de risc pentru boli și vătămări. Nivelurile de activitate fizică, dieta, consumul de tutun și alcool, comportamentul sexual, implicarea în violență și expunerea la leziuni sunt toate puternic influențate de norme și stereotipuri cu privire la ceea ce constituie comportamente masculine și feminine. [\(SDG-5-policy-brief_2.pdf \(who.int\)\)](#)

5. Ce înseamnă cisgender și transgender?

Pentru majoritatea persoanelor, sexul care le-a fost atribuit la naștere este același cu identitatea lor de gen. Termenul folosit este „cisgender” sau „cis”. Există oameni care se referă la ei înșiși și la alții drept bărbați cis sau femei cis. ([Coming out – Brook](#))

Transgender (uneori scurtat la „trans”) este un termen-umbrelă folosit pentru a descrie persoanele cu o gamă largă de identități - inclusiv persoanele transsexuale, persoanele care se identifică ca al treilea sex și alte persoane ale căror înfățișare și caracteristici sunt percepute ca gen atipic și care se identifică cu un gen diferit de sexul atribuit la naștere. Femeile trans se identifică ca femei, dar au avut atribuit sexul masculin atunci când s-au născut. Bărbații trans se identifică ca bărbați, dar li s-a atribuit sexul feminin atunci când s-au născut. Unele persoane transgender solicită intervenții chirurgicale sau iau hormoni pentru a-și alinia corpul cu identitatea lor de gen, iar alții nu. ([sexual-gender-diversity-faq.pdf \(who.int\)](#))

6. Ce înseamnă LGBTQIA+?

Prescurtat LGBT+, este un acronim care se referă la colectivitatea Lesbiană, Gay, Bisexuală, Transsexuală, Queer (sau cei care își pun întrebări despre identitatea de gen sau orientarea sexuală), Intersex, și Asexuale sau minorități care se identifică cu comunitatea. (Acronyms Explained | OutRight Action International ([outrightinternational.org](#)))

7. Ce este orientarea sexuală?

Orientarea sexuală se referă la atracția fizică, romantică și/sau emoțională a unei persoane față de alte persoane. Orientarea sexuală este distinctă de identitatea de gen. Orientarea sexuală este de cele mai multe ori definită în termeni de heterosexuality pentru a-i identifica pe cei care sunt atrași de indivizi de un sex diferit de ei înșiși și homosexualitatea pentru a-i identifica pe cei care sunt atrași de indivizi de același sex. ([sexual-gender-diversity-faq.pdf \(who.int\)](#))

8. Care e diferența dintre identitatea de gen și orientarea sexuală?

Identitatea de gen și orientarea sexuală sunt două lucruri diferite. Identitatea de gen se referă la cunoașterea internă a propriului gen. Orientarea sexuală are legătură cu atracția față de anumite persoane. La fel ca persoanele care nu sunt transgender, persoanele transgender pot avea orice orientare sexuală. De exemplu, un bărbat transgender (cineva care trăiește astăzi ca bărbat) poate fi atras în primul rând de alți bărbați (și se identifică ca bărbat homosexual), poate fi atras în primul rând de femei (și se identifică ca un bărbat heterosexual) sau poate avea orice altă orientare sexuală ([Frequently Asked Questions about Transgender People | National Center for Transgender Equality \(transequality.org\)](#))

9. Ce înseamnă să ai un gen care nu e nici feminin, nici masculin?

Persoanele al căror gen nu este bărbat sau femeie pot folosi mulți termeni diferiți pentru a se descrie. Un termen pe care unii oameni îl folosesc este non-binar, care este utilizat deoarece binarul de gen se referă la cele două categorii de bărbați și femei. Un alt termen pe care îl folosesc oamenii este genderqueer.

Este important să ne amintim că, dacă cineva este transgender, nu înseamnă neapărat că are un „al treilea sex”. Majoritatea persoanelor transgender au o identitate de gen care este fie bărbat, fie femeie și ar trebui să fie tratați ca orice alt bărbat sau femeie. ([Frequently Asked Questions about Transgender People | National Center for Transgender Equality \(transequality.org\)](#))

10. Cum își dau seama oamenii că sunt transgender, genderqueer sau nonbinary?

Oamenii își pot da seama că se identifică cu alt gen la orice vârstă. Unii oameni au știut încă din copilărie. Alții ar putea avea nevoie de mai mult timp pentru a-și da seama că sunt transgender. Unii oameni pot petrece ani de zile simțind că nu se potrivesc fără să înțeleagă cu adevărat de ce, sau pot încerca să evite să se gândească sau să vorbească despre genul lor din frică, rușine sau confuzie. Încercarea de a reprima sau de a schimba identitatea de gen nu funcționează; de fapt, poate fi foarte dureros și dăunător sănătății emoționale și mentale. ([Frequently Asked Questions about Transgender People | National Center for Transgender Equality \(transequality.org\)](#)).

11. De ce persoanele transgender nu primesc consiliere pentru a accepta sexul atribuit la naștere?

Convingerea că identitatea de gen a cuiva poate fi schimbată prin terapie contravine consensului copleșitor din comunitatea medicală. Cu toate acestea, mulți oameni transgender consideră că este util să obțină consiliere care să îi ajute să decidă când să spună lumii că sunt transgender și să facă față repercusiunilor stigmatizării și discriminării care vin după aceea. Valoarea consilierii poate consta în suportul și susținerea persoanei de-a lungul unui proces terapeutic pentru acceptarea sa de sine și pentru o funcționare mai bună în mediul social. ([Frequently Asked Questions about Transgender People | National Center for Transgender Equality \(transequality.org\)](#)).

12. Informarea oamenilor despre LGBTQIA+ și drepturile acestora va determina tinerii să adere la această comunitate?

Furnizarea unor informații obiective și adecvate despre orientarea sexuală și diversitatea de gen nu va „schimba” orientarea sexuală sau identitatea de gen a nimănui. Astfel de informații urmăresc să crească gradul de conștientizare în ceea ce privește drepturile omului, ale comunității LGBT și să combată stereotipurile dăunătoare și discriminarea. Eșecul abordării problemei orientării sexuale sau a identității de gen poate avea consecințe nocive pentru stima de sine a persoanelor tinere lesbiene, homosexuale, bisexuale și transgender și de aceea, informațiile și sprijinul adecvat vârstei ar trebui să fie accesibile în cadrul diverselor instituții, inclusiv în cele de sănătate și educație. ([Sexual orientation and gender identity \(SOGI\) - Questions and answers \(coe.int\)](#)).

13. Legea internațională a drepturilor omului se aplică și comunității LGBTQIA+?

Da, se aplică fiecărei persoane. Legea internațională a drepturilor omului stabilește obligațiile legale în toate statele, asigurând faptul că toți oamenii, fără distincție, se pot bucura de drepturile lor. Orientarea sexuală a unei persoane, identitatea de gen și caracteristicile sexului reprezintă un statut, așa cum sunt și rasa, culoarea sau religia. Experții în drepturile omului din cadrul Organizației Națiunilor Unite au confirmat că legea internațională interzice discriminarea bazată pe orientarea sexuală, identitatea de gen și caracteristicile sexului. ([FAQs- English.pdf \(unfe.org\)](#)).

14. Cum impactează identitatea de gen sau orientarea sexuală accesul la serviciile de sănătate?

Dovezi din întreaga lume evidențiază faptul că pacienții care fac parte din minorități sexuale și de gen experimentează discriminare, stigmatizare și chiar refuzul tratamentului în sistemul de sănătate, din cauza orientării lor sexuale și a identității de gen. Cei grupați ca „minorități sexuale și de gen”, totuși, nu constituie un grup omogen, iar excluziunea socială, marginalizarea și experiențele de discriminare, precum și nevoile specifice de sănătate, variază considerabil. Diferențele dintre persoanele lesbiene, homosexuale, bisexuale și alte minorități sexuale și persoanele transgender, non-binary și alte minorități de gen sunt semnificative. ([Health for All? Sexual Orientation, Gender Identity, and the Implementation of the Right to Access to Health Care in South Africa \(nih.gov\)](#)).

Strategia pentru egalitatea de gen 2020-2025 la nivelul UE

Strategia UE pentru Egalitatea de Gen îndeplinește angajamentul Comisiei von der Leyen de a realiza o Uniune a Egalității (EUR-Lex - 52020DC0152 - EN - EUR-Lex (europa.eu)).
Strategia prezintă **acțiunile politice** pentru a realiza progrese semnificative până în 2025 către o Europă a egalității de gen:

1. Eliminarea violenței și a stereotipurilor

Orice persoană ar trebui să se simtă în siguranță acasă, în relațiile cu persoanele apropiate, la locul de muncă, în spațiile publice și în mediul online. Femeile și bărbații, fetele și băieții, în toată diversitatea lor, ar trebui să fie liberi să își exprime ideile și emoțiile și să își urmeze parcursul educațional și profesional ales, fără constrângerile unor norme de gen bazate pe stereotipuri.

2. Prosperitate într-o economie bazată pe egalitatea de gen

Depinde de noi toți să avem o Europă prosperă și socială. Femeile și bărbații, în toată diversitatea lor, ar trebui să aibă șanse de dezvoltare egale, să fie independenți din punct de vedere economic, să fie remunerați în mod egal pentru o muncă de valoare egală, să aibă acces egal la finanțare și să primească pensii echitabile. Responsabilitățile familiale și financiare ar trebui să fie repartizate în mod egal între femei și bărbați.

3. Posturi de conducere ocupate atât de femei, cât și de bărbați, în toate sectoarele societății

Întreprinderile, comunitățile și țările ar trebui să fie conduse atât de femei, cât și de bărbați, în toată diversitatea lor. Faptul că sunteți femeie sau bărbat nu ar trebui să vă influențeze cariera.

4. Integrarea dimensiunii de gen și o perspectivă intersecțională în politicile UE

Provocările principale care afectează în prezent UE – inclusiv tranziția către o economie verde, tranziția digitală și schimbările demografice – au o dimensiune de gen. Includerea unei perspective de gen în toate politicile și procesele UE este esențială pentru a atinge obiectivul egalității de gen.

5. Finanțarea acțiunilor destinate realizării de progrese în domeniul egalității de gen în UE

Propunerile Comisiei privind cadrul financiar multianual (CFM) asigură integrarea dimensiunii de gen în ansamblul cadrului, mai precis în diferite instrumente de finanțare și de garanții bugetare ale UE. Finanțarea va sprijini acțiunile de promovare a participării femeilor pe piața muncii și a echilibrului dintre viața profesională și cea privată, va face investiții în structuri de îngrijire, va sprijini antreprenoriatul în rândul femeilor, va combate segregarea de gen în anumite profesii și va aborda reprezentarea dezechilibrată a fetelor și a băieților în anumite sectoare ale educației și formării.

6. Abordarea egalității de gen și a emancipării femeilor în întreaga lume

Disparitatea de gen este o problemă globală. Egalitatea de gen și emanciparea femeilor reprezintă un obiectiv central al acțiunii externe a UE. UE promovează egalitatea de gen și emanciparea femeilor în parteneriatele sale internaționale, în dialogurile politice și în dialogurile pe tema drepturilor omului cu țările terțe, în politica sa comercială, precum și în politicile de vecinătate și de extindere ale UE, inclusiv în contextul negocierilor de aderare și al procesului de stabilizare și de asociere.